

SAK

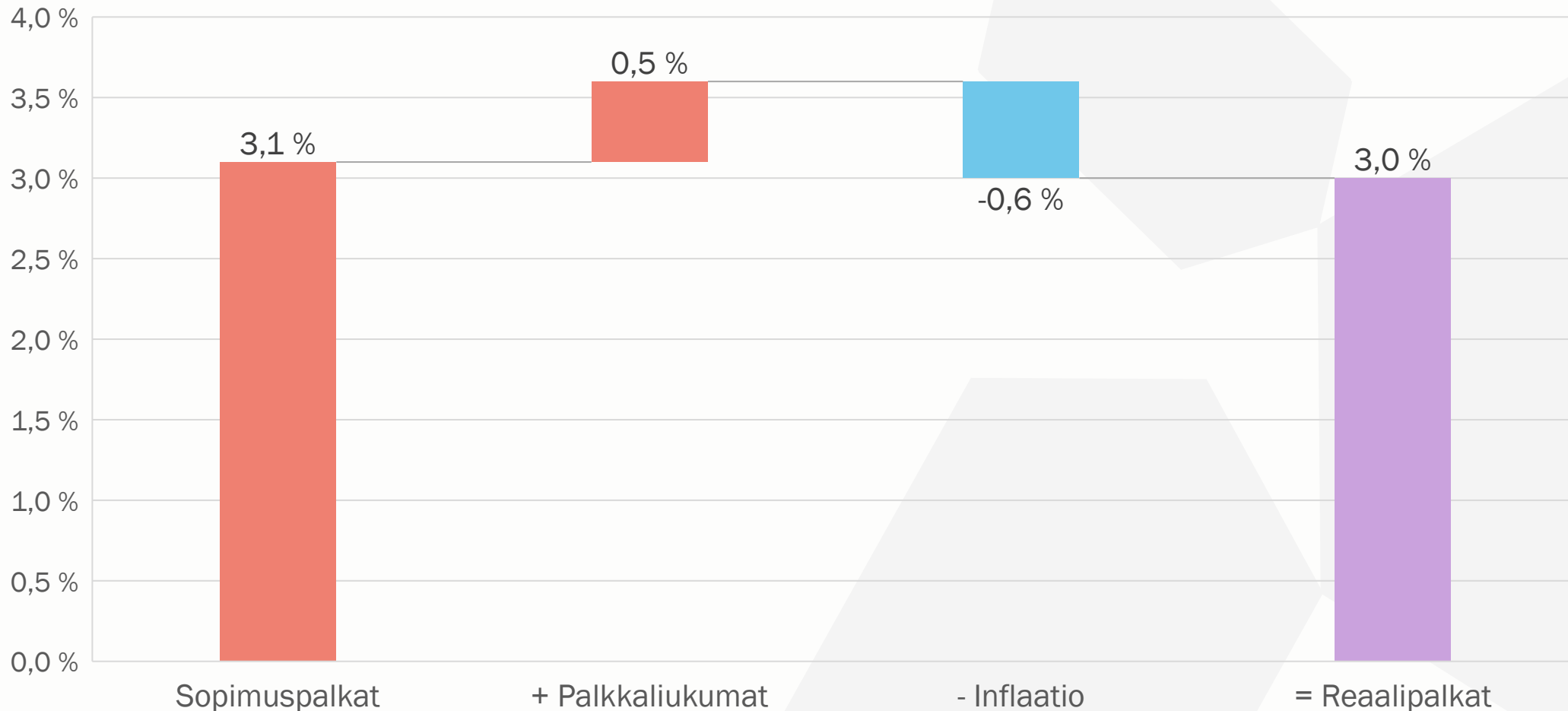
Ostovoiman seuranta

28.5.2026

Patrizio Lainà
SAK:n pääekonomisti

Ammattiliittojen neuvottelemat sopimuspalkat nousivat 3,1 prosenttia vuoden 2026 ensimmäisellä neljänneksellä

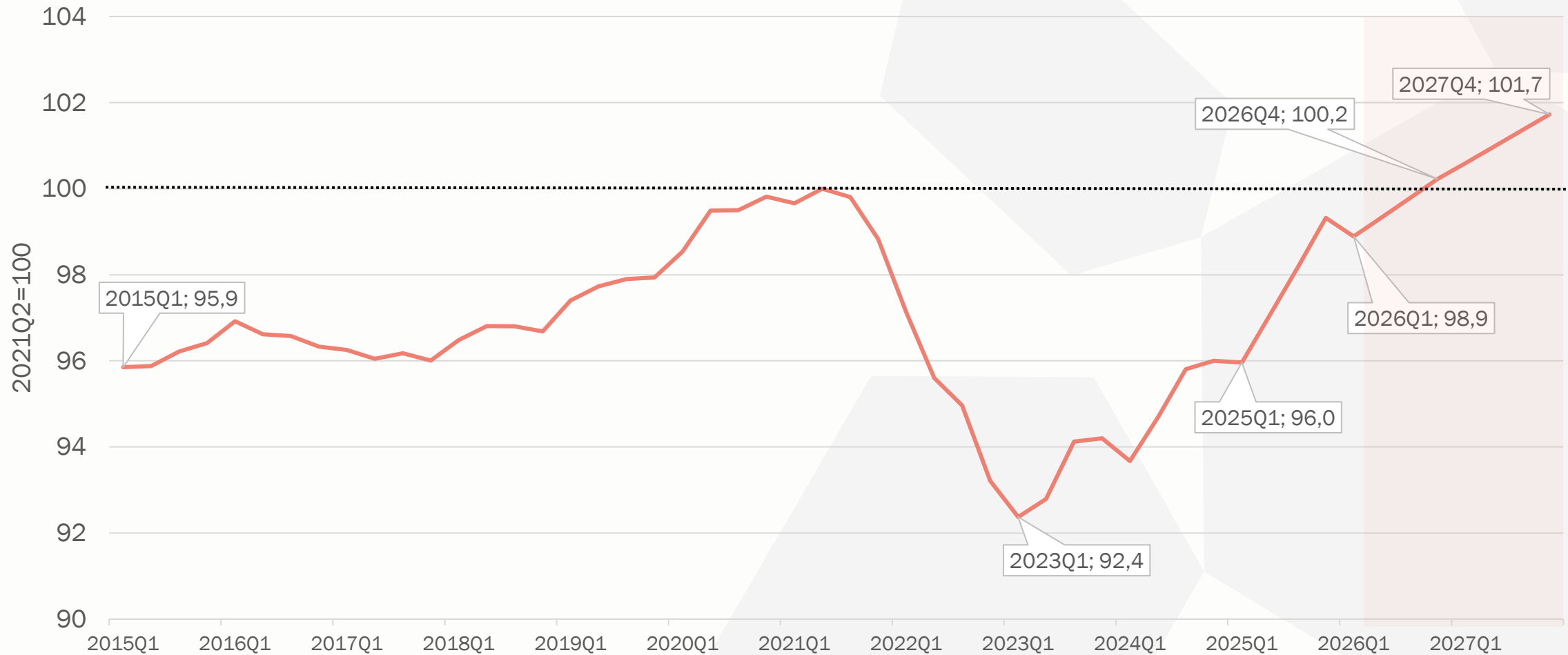
Nimellis- ja reaali-palkan kehitys 2026Q1 verrattuna vuodentakaiseen neljännekseen

- Palkat kasvoivat 3,6 % vuoden ensimmäisellä neljänneksellä (2026 tammi-maaliskuu) vuodentakaiseen verrattuna
- Palkat kasvoivat 3,1 % ammattiliittojen neuvottelemien sopimuskorotusten ansiosta ja 0,5 % muista syistä johtuen
- Inflaatio oli 0,6 % vuoden aikana (2025Q1-2026Q1)
- Reaalipalkat kasvoivat tämän vuoksi tasan 3 % vuodentakaiseen verrattuna
- Edelliseen ostovoimaseurantaan nähden palkkojen nousu kiihtyi lievästi, mutta inflaation kasvu hidasti reaalipalkan elpymistä

Palkan ostovoima palautumassa vuoden loppuun mennessä

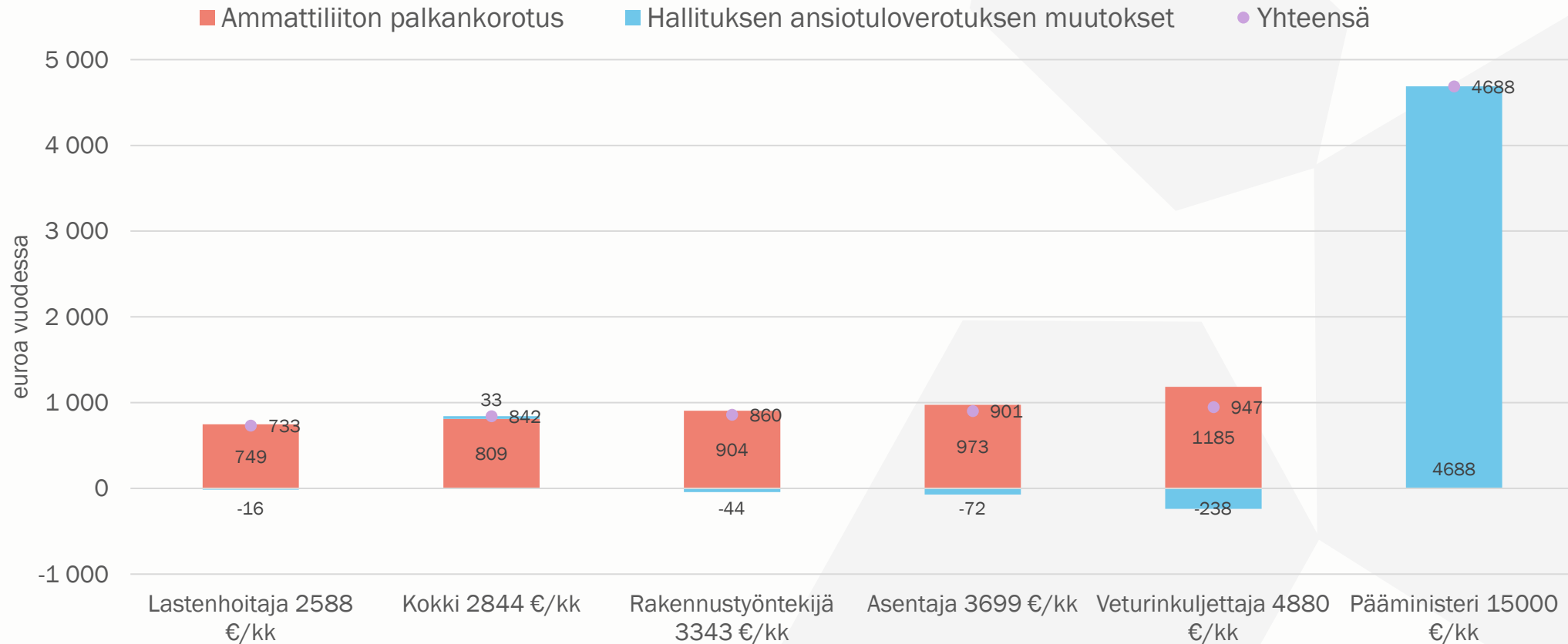
Reaalipalkan tason kehitys 2015Q1-2027Q4

- Reaalipalkka oli 1,1 % alle elinkustannuskriisiä edeltävän huipun (2021Q2) vuoden 2026 ensimmäisellä neljänneksellä
- Reaalipalkan kehitys otti 0,4 %-yksikköä takapakkia kiihtyneen inflaation vuoksi
 - Vaikka vuodentakaiseen nähden reaalipalkka jatkoi kasvua, takapakkia selittää muutos edelliseen vuosineljännekseen nähden
 - Edelliseen vuosineljännekseen verrattuna palkat nousivat 0,4 %, mutta inflaatio kiihtyi peräti 0,9 %
- Ostovoimakuoppa kurotaan umpeen vasta vuoden viimeisellä neljänneksellä
 - Edellisessä ostovoiman seurannassa ennakoimme ostovoiman palautuvan selvästi aiemmin viikolla 19 eli toukokuun ensimmäisellä viikolla
 - Inflaation kiihtyminen Iranin sodan vuoksi lykkäsi reaalipalkan palautumista loppuvuoteen
 - Toisaalta monet merkittävät palkankorotukset astuvat voimaan toisen ja kolmannen vuosineljänneksen aikana ja inflaation kehitys on epävarmaa, joten ostovoimakuoppa saattaa täytyä jo aiemmin
- Vuoden 2026 loppuun mennessä reaalipalkan ennustetaan vahvistuvan 0,2 % yli elinkustannuskriisiä edeltävän huipun
- Vuoden 2027 lopussa reaalipalkan ennustetaan ylittävän 1,7 %:lla elinkustannuskriisiä edeltävän huipun

Ansiotuloverotus ei tue pieni- ja keskituloisia, ainoastaan suurituloiset hyötyvät

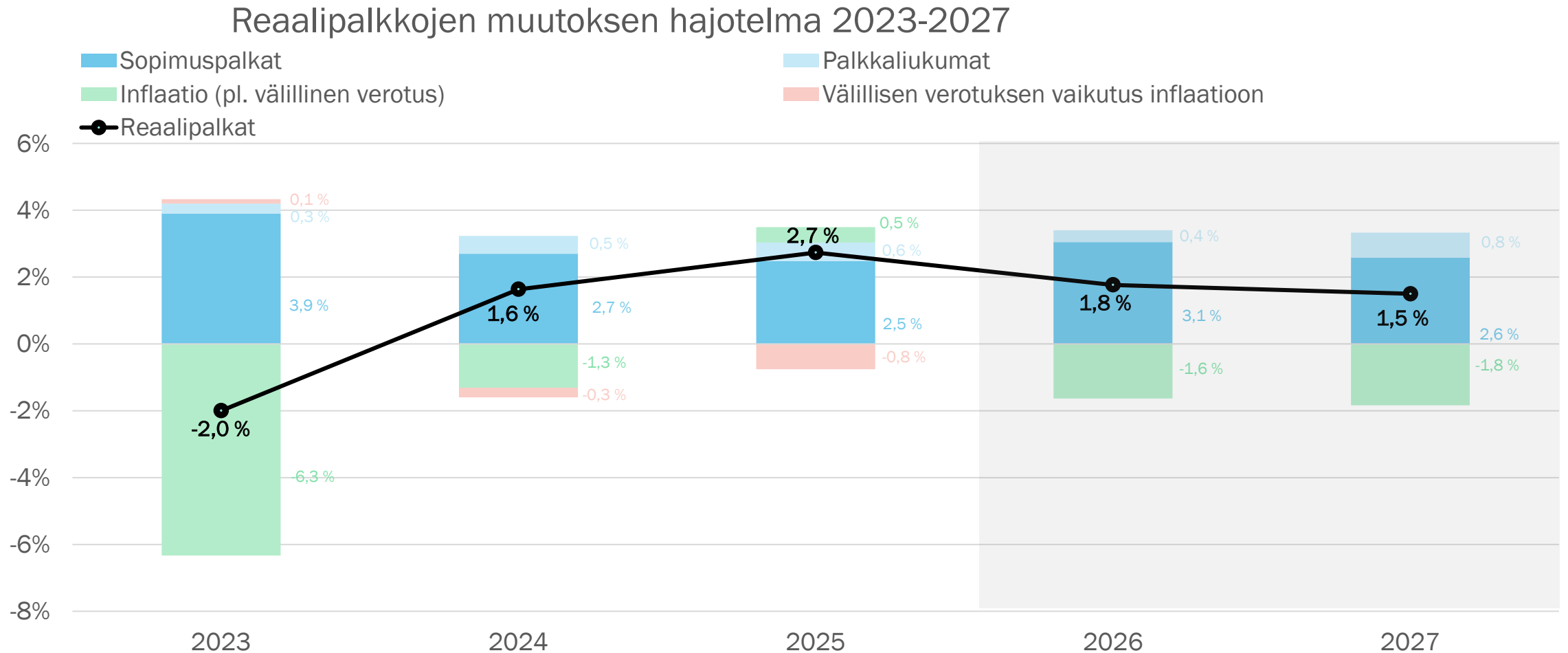
Tulojen kehitys eri ammattien tuloluokissa

Laskettu mediaaniansiolla ja keskimääräisellä ammattiliiton jäsenmaksulla.
Lähteet: Veronmaksajat, Yle ja SAK:n laskelmat

- Tulojen kehitykseen eri ammattien tuloluokissa (2588-4880 €/kk) vaikuttaa pääasiassa ammattiliittojen neuvottelemat 2,9 %:n sopimuskorotukset tänä vuonna
- Tarkastelussa käteen jäävät nettotulot eli veronjälkeiset tulot, tuloja ei ole inflaatiokorjattu eli kyse on nimellisistä tuloista
 - Tässä ei (vielä) huomioitu myöskään välillisen verotuksen vaikutusta inflaatioon
- Ansiotuloverotuksen vaikutus on huomioitu, ml. ammattiliiton jäsenmaksun verovähennysoikeuden poistuminen
- Lastenhoitajan tulotasolla (2588 €/kk) käteen jäävät tulot kasvavat palkankorotuksen ansiosta 749 eurolla vuodessa, mutta veronkorotukset leikkaavat siitä 16 euroa pois
- Veturinkuljettajan tulotasolla (4880 €/kk) palkankorotus kasvattaa käteen jääviä tuloja 1185 euroa vuodessa, mutta verotuksen kiristymisen syö siitä 238 euroa
- Veronkevennykset näkyvät vasta pääministerin tulotasolla (15000 €/kk), jolloin käteen jää peräti 4688 euroa enemmän vuodessa

Ammattiliittojen neuvottelemat sopimuskorotukset merkittävin reaalipalkkoja nostava tekijä

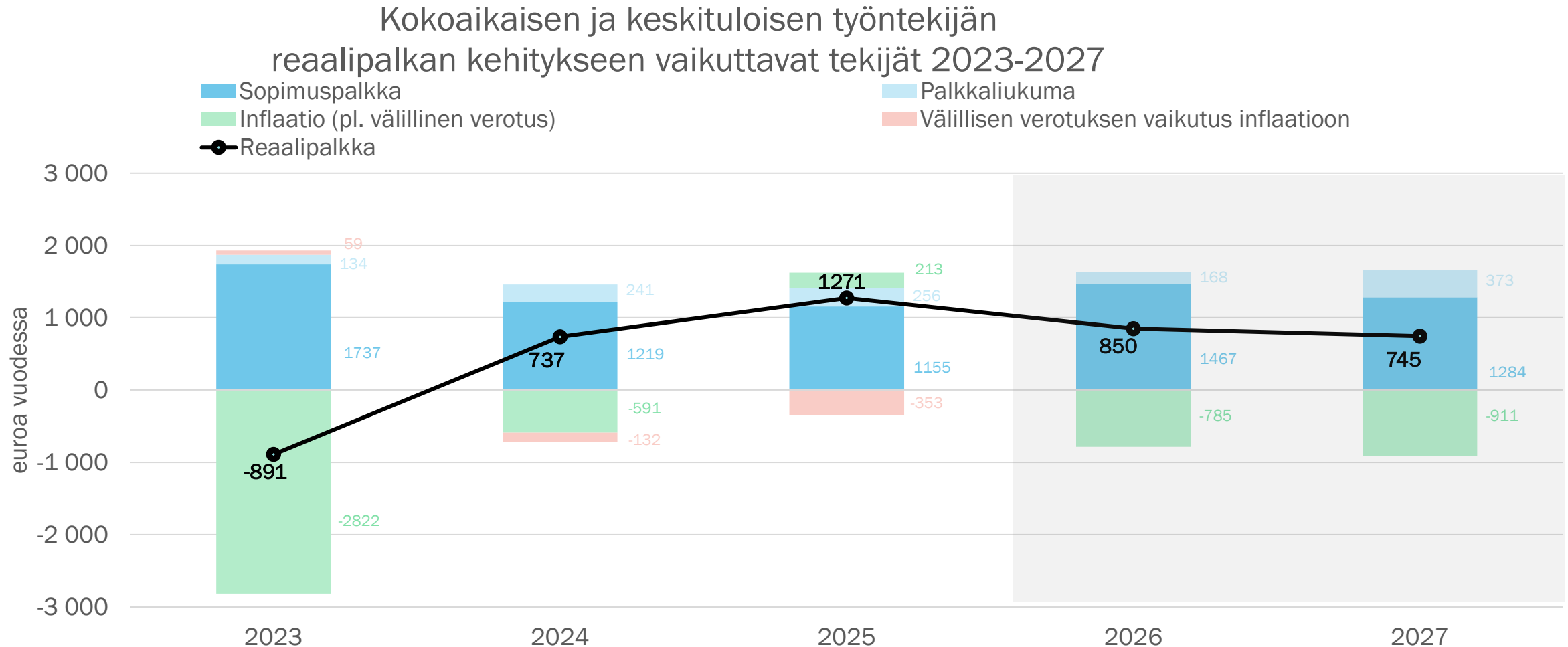

Välillisen verotuksen vaikutusta inflaatioon ei ole ennusteesta eritelty.

Lähteet: Tilastokeskus, konsensusennuste (Valtiovarainministeriö, Suomen Pankki ja Labore) ja SAK:n laskelmat

- Reaalipalkka kasvoi viime vuonna 2,7 %, eniten sitä nosti ammattiliittojen neuvottelevat palkankorotukset 2,5 %-yksikköä
- Hallituksen välillisen verotuksen päätökset mm. ALV ovat kiristäneet välillistä verotusta ja nostaneet siten inflaatiota 0,3 %-yksikköä ja 0,8 %-yksikköä vuosina 2024-25
 - Ilman välillisiä veropäätöksiä hinnat laskivat viime vuonna 0,5 %, mikä osaltaan vahvisti palkansaajien ostovoimaa
 - Jos hallitus ei olisi kiristänyt välillistä verotusta, reaalipalkka olisi palautunut elinkustannuskriisiä edeltävälle tasolle jo viime vuoden aikana
- Konsensusennusteen perusteella reaalipalkat kasvavat 1,8 % tänä vuonna ja 1,5 % ensi vuonna
- Reaalipalkat kasvavat pääasiassa ammattiliittojen neuvottelemien sopimuskorotusten ansiosta 3,1 % tänä vuonna ja 2,6 % ensi vuonna
- Palkkaliukumien merkitys jää marginaaliseksi, sillä ne nostavat ostovoimaa vain 0,3-0,8 % vuosittain
- Konsensusennusteessa Suomen Pankin ansiotasoindeksistä palkkaliukumat on laskettu valtiovarainministeriön ja Laboren liukumaennusteiden keskiarvona

ALV:n nosto ym. välillinen verotus heikentänyt palkansaajien ostovoimaa

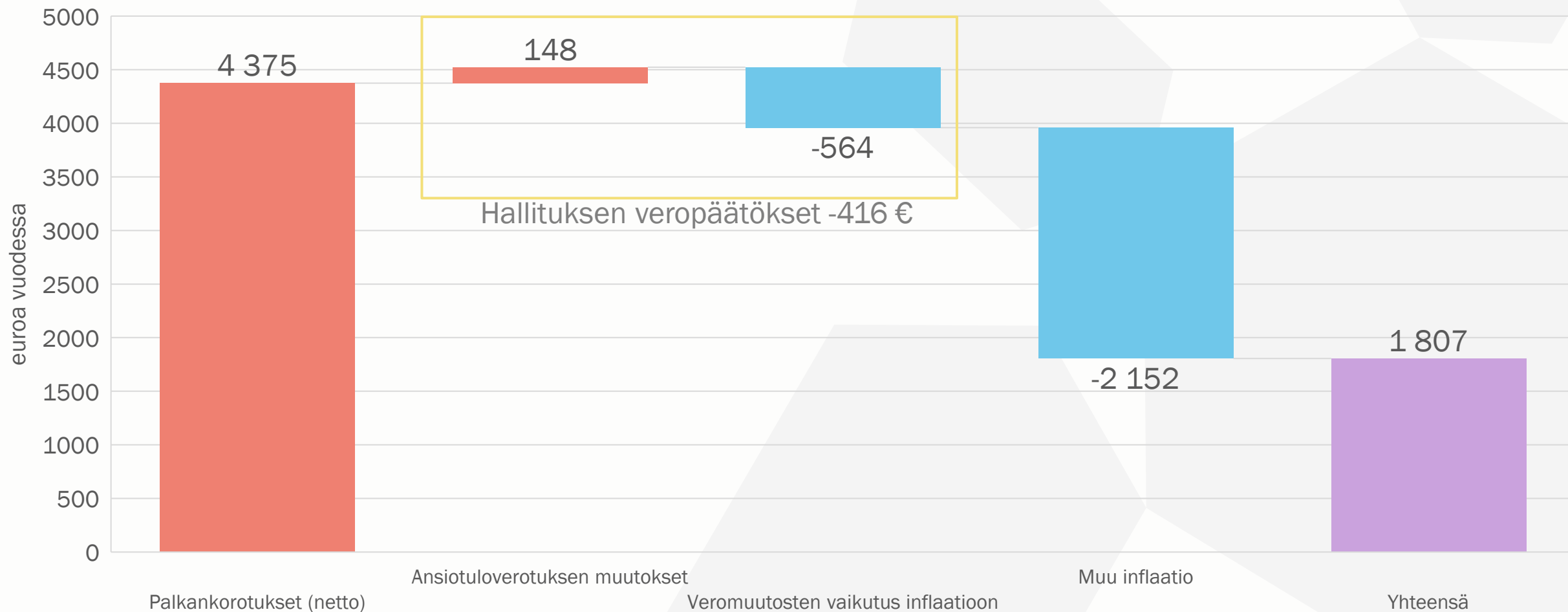
Euromääräinen vaikutus on laskettu kokoaikaisten palkansaajien mediaaniansion perusteella. Välillisen verotuksen vaikutusta inflaatioon ei ole ennusteissa eritelty.

Lähteet: Tilastokeskus, konsensusennuste (Valtiovarainministeriö, Suomen Pankki ja Labore) ja SAK:n laskelmat

- Kokoaikaisen ja keskituloisen palkansaajan (3847 €/kk v. 2026) reaali-palkka kasvoi lähes 1300 eurolla viime vuonna
 - Eniten reaali-palkkaa nostivat ammattiliittojen neuvottelemat sopimuskorotukset lähes 1200 euroa vuodessa
 - Palkkaliikumukset vahvistivat ostovoimaa 250 ja hintatason lasku noin 200 euroa vuodessa
 - Sen sijaan hallituksen välillisen verotuksen kiristykset (mm. ALV) nostivat hintoja ja siten söivät ostovoimaa n. 350 euron arvosta
- Konsensusennusteessa keskituloisen reaali-palkka kasvaa 850 eurolla tänä vuonna, vaikka inflaation ennustetaan kiihtyvän
 - Sopimuskorotukset parantavat ostovoimaa lähes 1500 euroa
 - Inflaation kiihtyminen syö siitä lähes 800 euroa
 - Välillisen verotuksen vaikutusta inflaatioon ei ole ennusteesta eritelty
- Keskituloisen reaali-palkka kasvaa noin 750 eurolla ensi vuonna
 - Sopimuskorotukset nostavat ostovoimaa noin 1300 euroa
 - Inflaatio syö siitä noin 900 euroa
- Palkkaliikumien merkitys reaali-palkan kasvuun jää vajaan 200-400 euron väliin vuosina 2026-27

Hallituksen veropäätökset kokonaisuudessaan heikentäneet palkansaajien ostovoimaa

Keskituloisen palkansaajan ostovoimaan vaikuttavat tekijät vuosina 2024-2027

- Palkankorotukset kasvattavat keskituloisen palkansaajan käteen jäävää palkkaa lähes 4400 euroa vuodessa hallituskauden aikana 2024-2027
- Hallituksen veropäätökset yhteensä leikaavat keskituloisen palkansaajan ostovoimaa 416 euroa vuodessa 2024-2027
 - Vaikka ansiotuloverotuksen muutokset kasvattavat ostovoimaa 148 euroa, välillisen verotuksen vaikutukset syövät ostovoimaa 564 euron edestä kiihtyneen inflaation vuoksi
- Inflaatio on yhteensä 5,3 % vuosina 2024-2027, josta hallituksen veropäätökset 1,1 %-yksikköä ja muuta inflaatiota 4,2 %-yksikköä
 - Muu inflaatio heikentää ostovoimaa vajaa 2200 euroa vuodessa
- Yhteensä keskituloisen palkansaajan ostovoima kasvaa noin 1800 euroa vuodessa 2024-2027 aikana
 - Tämä tarkoittaa ostovoiman vahvistumista 150 eurolla kuukaudessa

Korotuskalenteri

Kesäkuussa

- Rakennusala (Rakennusliitto)
 - Yleiskorotus 2,9 %
- Kuorma-autoala (AKT)
 - Yleiskorotus 2,9 %
- Matkailu-, ravintola- ja vapaa-ajan palvelut (PAM)
 - 2,9 %

Heinäkuussa

- Energia-, ICT- ja verkostoala (JHL + Sähköliitto)
 - Yleiskorotus 2,3 % + yrityskohtainen erä 0,6 % = 2,9 % tai paikallisesti sopien

Elokuussa

- Kunta-ala (JHL)
 - Yleiskorotus 2,27 %
- Kaupan ala (PAM)
 - 2,5 %

[Parempi palkkapäivä](#)

2,9 % palkankorotus tarkoittaa arviolta...

2000 €/kk palkalla:

- +58 € kuukaudessa (käteen +49 €)
- +725 € vuodessa (käteen +616 €)

3000 €/kk palkalla:

- +87 € kuukaudessa (käteen +67 €)
- +1088 € vuodessa (käteen +837 €)

4000 €/kk palkalla:

- +116 € kuukaudessa (käteen +82 €)
- +1450 € vuodessa (käteen +1025 €)

SAK

Patrizio Lainà

040 583 4432

patrizio.laina@sak.fi

**Tavoitteena
maailman paras
työelämä**